

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No: 2023/282

KARAR

Cumhuriyet Halk Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Mehmet Hadimi YAKUPOĞLU tarafından Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 27.03.2023 tarihli dilekçede; 14 Mayıs 2023 tarihinde birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde Cumhurbaşkanlığı adaylarının bağış toplamak için döviz mevduat hesabı açtırıp açtıramayacakları hususunda karar verilmesi istenilmiş olmakla, konu incelendi.

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

İstem; Cumhurbaşkanı adaylarının bağış ve yardım toplamak için döviz mevduat hesabı açtırıp açtıramayacaklarına ilişkindir.

6271 sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu'nun "Adaylara yardım" başlıklı 14'üncü maddesinde; "(1) Adaylar, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan, tüzel kişilerden ve Türk uyruklığında olmayan gerçek kişilerden bağış ve yardım alamazlar.

(2) Adaylar, Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenecek adaylık başvurusu süresi içinde mal bildiriminde bulunmak zorundadır. Seçilen adayın mal bildirimini, seçim sonuçlarının kesinleşmesini müteakip Resmî Gazetede yayımlanır.

(3) Her bir kişinin adaylara yapabileceği nakdi yardım miktarı, her bir tur için en yüksek Devlet memuruna mali haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemelerin bir aylık brüt tutarını geçemez. Alınan bağış ve yardımlar veraset ve intikal vergisinden müstesnadır. Adaylar ödünç niteliğinde para kabul edemez.

(4) Seçimlerde şeffaflığın sağlanması amacıyla, Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek tutarın üzerindeki nakdi yardımlar adayların "Seçim Hesabı" olarak kendileri adına açtıracakları bir banka hesabına yatırılır. Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek tutarın altında kalan nakdi yardımlar ise makbuz karşılığında alınır ve seçim hesabına yatırılır. Alınan bağış ve yardımlar sadece seçim harcamalarında kullanılır ve başka bir amaç için tahsis edilemez.

(5) Adaylığın kesinleşmesinden seçim sonuçlarının kesinleşmesine kadar geçen dönemde bağış ve yardımlar ile yapılan harcamalar Yüksek Seçim Kurulu tarafından tasdik edilen listelere kaydedilir.

(6) Seçim hesapları ile bağış, yardım ve harcamalara ilişkin bilgi ve belgeler, seçim sonuçlarının kesinleşmesini izleyen on gün içinde Yüksek Seçim Kuruluna sunulur. Yüksek Seçim Kurulu bir ay içinde, seçim hesaplarını inceler ve varsa usulsüzlükleri ve öngörülen limitlerin aşılmış aşılmadığını tespit eder. Bu aşamada tespit edilen eksikliklerin giderilmesi amacıyla Yüksek Seçim Kurulu tarafından adaylara uygun bir süre verilir. Alınan bağış ve yardımlardan belirtilen limiti aşan miktar ile harcanmayan kısım Hazineye intikal ettirilir. Kurul bu görevi yerine getirirken Sayıştaydan ve gerekli görülen diğer ilgili kamu kurumlarından yardım alabilir.

(7) Yüksek Seçim Kurulunca yapılan inceleme sonuçları kesin olup, incelemenin tamamlanmasını müteakip bir ay içinde ilân edilir.

(8) Aday, Yüksek Seçim Kuruluna önceden bildirmek şartıyla, seçim hesapları ile gelir ve harcamalara ilişkin bilgi ve belgelerin kayda geçirilmesi ve ibrazına ilişkin hususlarda 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre yetki almış meslek mensuplarından veya avukatlardan birini ya da birkaçını yetkili kılabilir. Bu durumda, yetkilendirilen meslek mensubu, yukarıda belirtilen hususların yerine getirilmemesi veya eksik yerine getirilmesinde ilgili mevzuat hükümlerine göre sorumlu tutulur.

(9) Aday tarafından verilecek mal bildiriminin usul ve esasları, adaylar tarafından kullanılacak listelerin şekil, içerik ve tasdiki, makbuzların şekil ve içeriği, bastırılması, bağış ve yardımların alınması, kayda geçirilmesi, harcanması, harcanmayan ya da bağış sınırını

aşan kısmın Hazineye intikali ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir." hükmü yer almaktadır.

Yüksek Seçim Kurulunun 16.03.2023 tarihli ve 2023/146 sayılı Kararı ile kabul edilen Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Cumhurbaşkanlığı Adaylarına Yapılacak Yardım ve Bağışlar ile Adayların Mal Bildirimine İlişkin Usul ve Esasları Gösterir 201 Sayılı Genelge'nin "Bağış ve yardımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde; "Adaylar, adaylığın kesinleşmesinden (31 Mart 2023) seçim sonuçlarının kesinleşmesine kadar geçen dönemde yalnızca Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan gerçek kişilerden yardım ve bağış alabilecek olup, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan, tüzel kişilerden ve Türk uyrukluluğunda olmayan gerçek kişilerden bağış ve yardım alamazlar.

Adaylar sadece nakdî yardım alabilecek olup, aynı yardım kabul edemezler.

Bir kişinin her bir adaya yapabileceği nakdî yardım miktarı, her bir tur için en yüksek Devlet memuruna mali haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemelerin bir aylık brüt tutarını (**55.598,00 TL**) geçemez. Alınan bağış ve yardımlar veraset ve intikal vergisinden müstesnadır. Adaylar ödünç niteliğinde para kabul edemez.

Adaylar **7.000,00 TL'ye** kadar olan (**7.000,00 TL dâhil**) nakdî yardımları makbuz karşılığında ve aynı gün seçim hesabına yatırmak üzere (açıklama kısmına; "..... Nolu makbuz karşılığı alınan bağış" yazılır) alabilirler. **7.000,00 TL'nin** üzerindeki nakdî yardımlar ise, adayların "Seçim Hesabı" olarak açtıkları ve Yüksek Seçim Kuruluna bildirdikleri banka hesaplarına bağış yapan tarafından yatırılır.

Alınan bağış ve yardımlar sadece seçim harcamalarında kullanılır ve başka bir amaç için tahsis edilemez.

Adaylığın kesinleşmesinden (31 Mart 2023) seçim sonuçlarının kesinleşmesine kadar geçen dönemde bağış ve yardımlar ile yapılan harcamalar bu Genelge'nin 4'üncü maddesinde belirlenen ve Yüksek Seçim Kurulu tarafından tasdik edilen listelere günlük olarak kaydedilir.

Aday, Yüksek Seçim Kuruluna önceden bildirmek şartıyla, seçim hesapları ile gelir ve harcamalara ilişkin bilgi ve belgelerin kayda geçirilmesi ve ibrazı hususlarında 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu'na göre yetki almış meslek mensuplarından veya avukatlardan birini ya da birkaçını yetkili kılabilir. Bu durumda, yetkilendirilen meslek mensubu, yukarıda belirtilen hususların yerine getirilmemesi veya eksik yerine getirilmesinde ilgili mevzuat hükümlerine göre sorumlu tutulur."

"Düzenlenecek listelerin, bağış ve yardımların şekli" başlıklı 4'üncü maddesinde; "Adaylar tarafından kullanılacak bağış ve harcama listelerinin şekil, içerik ve tasdiki, makbuzların şekil ve içeriği, bastırılması, bağış ve yardımların alınması, kayda geçirilmesi, harcannması, harcanmayan ya da bağış sınırını aşan kısmın Hazineye intikali ile bu hususlara ilişkin diğer usul ve esaslar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

A- Listelerin şekil, içerik ve tasdiki

Adaylarca kullanılacak bağış ve yardım listeleri ile harcama listeleri sayfa sıraları birbirini takip edecek şekilde bastırılarak, kullanılmadan önce tüm sayfaları Yüksek Seçim Kuruluna tasdik ettirilir. Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen bağış ve yardım listelerinin bu Genelge'nin eki (EK-2)'de belirtilen, harcama listelerinin ise (EK-3)'te belirtilen formlara uygun şekilde düzenlenmesi zorunludur.

B- Yardım ve bağışlar ile harcamalar için düzenlenen belgeler ile ilgili ortak hususlar:

- Sıra numarası takip edecek şekilde ve iki nüsha olarak herhangi bir matbaada bastırılır.

- Bastırılan belgeler ve makbuz koçanları kontrolü yapılarak Yüksek Seçim Kurulu Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığınca tasdik edilir ve tasdik edildikten sonra kullanılabilir.

- Siyah veya mavi tükenmez kalem kullanılarak doldurulur. Ayrıca bilgisayar ortamında kayıtlar tutulabilir ve tutulan kayıtlar Yüksek Seçim Kurulu Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından onaylanmış müteharrik yapraklı A4 kağıtlarına yazdırılabilir.

- Silinti ve kazıntı yapılmadan, yazı ve rakamlar okunaklı bir şekilde düzenlenir.

- Hatalı belge düzenlenmesi durumunda, aslına iliştirilip üzerine "İPTAL" yazılarak iptal edildikten sonra sıradaki belge düzenlenir."

"Bağış makbuzlarının şekil ve içeriği" başlıklı 5'inci maddesinde; "Cumhurbaşkanı adaylarına yapılacak bağış ve yardımların banka hesabına yatırılmak suretiyle yapılması esastır. Ancak, 7.000,00 TL'ye (7.000,00 TL dâhil) kadar nakdî yardımlar bağış makbuzu karşılığında alınabilir..." düzenlemeleri yer almaktadır.

Kurulumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; ilk oylaması 14 Mayıs 2023 Pazar günü, seçimin ikinci oylamaya kalması durumunda ikinci oylaması 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak Cumhurbaşkanı seçiminde Cumhurbaşkanı adaylarının 201 sayılı Genelgede yer alan esaslar çerçevesinde bağış toplamak için döviz hesabı açtırabilmeleri ve bu kapsamda aşağıdaki "Döviz ile yapılacak yardım ve bağışlar" başlıklı 5/A maddesinin anılan Genelgeye eklenmesi uygun bulunmuştur.

S O N U Ç : Açıklanan nedenlerle;

1- İlk oylaması 14 Mayıs 2023 Pazar günü, seçimin ikinci oylamaya kalması durumunda ikinci oylaması 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak Cumhurbaşkanı seçiminde Cumhurbaşkanı adaylarının 201 sayılı Genelgede yer alan esaslar çerçevesinde bağış toplamak için döviz hesabı açtırabilmelerinin uygun bulunduğuna, bu kapsamda Yüksek Seçim Kurulunun 16.03.2023 tarihli ve 2023/146 sayılı Karar ile kabul edilen Cumhurbaşkanı Seçiminde Cumhurbaşkanı adaylarına Yapılacak Yardım ve Bağışlar ile Adayların Mal Bildirimine ilişkin Usul ve Esasları Gösterir 201 Sayılı Genelge'ye aşağıda belirtilen "Döviz ile yapılacak yardım ve bağışlar" başlıklı 5/A maddesinin eklenmesine,

"Döviz ile yapılacak bağış ve yardımlar

MADDE 5/A - Bu Genelgenin 3'üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan esaslar çerçevesinde, anılan maddede belirtilen en yüksek nakdi bağış ve yardım miktarı olan **55.598,00 TL'nin** karşılığı döviz tutarını geçmemek kaydıyla, döviz cinsinden nakdi yardımların, adayların "Seçim Hesabı" olarak açtırdıkları ve Yüksek Seçim Kuruluna bildirdikleri banka döviz hesaplarına yatırılmak suretiyle de bağış ve yardım alınabilir.

Birinci fıkrada belirtilen **55.598,00 TL** döviz karşılığının hesabında, bağış ve yardımın yapıldığı günden bir önceki gün (Pazartesi günü için Cuma günü, genel tatil günlerinden sonra gelen günler için tatilin başlangıcından önceki en son gün) Resmî Gazete'de ilan edilen Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Efektif Satış Kuru dikkate alınır.

Döviz ile yapılacak bağış ve yardımlar, Genelge ekinde yer alan bağış ve yardım listesine ilgili döviz hesabı IBAN numarası yazılmak suretiyle kaydedilir."

2- Karar örneğinin;

a) Seçime katılabilecekleri tespit ve ilan edilen siyasi parti genel başkanlıklarına,

b) Kesin aday listesinde yer alan Cumhurbaşkanı adaylarına,

c) Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne,

ç) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne,

d) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığına,

e) Cumhuriyet Halk Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Mehmet Hadimi YAKUPOĞLU'na,

gönderilmesine,

3- Karar örneğinin Resmî Gazete'de yayımlanmasına,

27.03.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan

Ahmet YENER

Başkanvekili

Ekrem ÖZÜBEK

Üye

Ali ÜRKER

Üye

Orhan USTA

Üye

Battal ÖĞÜT

Üye

Talip BAKIR

Üye

Dr. Serdar MUTTA

Üye

Feyzi EROĞLU

Üye

İsmail KALENDER

Üye

Ali ÇOPUR